

Kahve molosu

Kahveci Avukatlık

www.kahveci.av.tr

Kurban Bayramınızı En
İçten Dileklerimizle
Kutlar, Sağlık ve
Mutluluk Dolu Günler
Dileriz.

"Etik ve para bir
terazinin iki
kefesine konan
ağırlık gibidir;
Biri artınca diğeri
azalır." Eflatun

İÇİNDEKİLER

3.
Kurban Bayramı

4.
Taklitçilikle Mücadele
Dernekleşti

5.
Şifre Çetelerine Sigortalı
Önlem

6. 7. 8.
Kendi Kaderini Tayin
Hakkına Yeni Açılım

9. 10. 11.
HSYK'ya Mukteza Talebi

12. 13.
Kefalet Hukuku
Kefalet hukuku fer'ilik
ilkesi

14. 15.
Hükmün Açıklanmasının Geri
Bırakılması

16.
Tarihimizdeki Garip Vakalar
Cellatlar ve İdam Cezaları

17. 18. 19.
E-Maliye Uygulamaları Hız
Kesmeden Devam Ediyor

20. 21.
Eğlenceli Ve Düşündürücü
Duvar Yazıları

22. 23.
Doğum Günleri Ve Vedalar

kahveci

Avukatlık Bürosu

Kahveci Avukatlık İç İletişim
Broşürüdür.

www.kahveci.av.tr

YAZARLAR

ZEYNEP ÜLKÜ KAHVECİ
AV. ESMA SELEN GÖRECİ
AV. İSMAİL KIRLI
AV. ELİF AYÇA YAPAR
HÜSEYİN ERDEM

YAYINA HAZIRLAYAN

ENİS MUŞ
AV. ESMA SELEN GÖRECİ

Hukuki gelişmeleri daha yakından takip etmek, aile üyesi meslektaşlarımızın faaliyetlerini paylaşmalarına ortam hazırlamak ve iletişimi yazılı bir boyuta taşıyarak ekip arkadaşlarımızı kısa bir kahve molasına davet etmeyi hedeflemekteyiz.

Kahveci Avukatlık

MUTLU, HUZURLU ve ESENLIK DOLU BİR BAYRAM DİLEĞİYLE

Değerli Dostlarımız,

Gerek yeni adli yıl gerekse Kurban Bayramı vesilesi ile ülkemiz adına yaşadığımız zor ve acı günlerin geride kalmasını ve gelecek günlerin de huzur, mutluluk ve barışla yaşanmasını dileriz.

Kahveci Avukatlık Ailesi olarak son derece önem verdiğimiz Kahve Molası dergimiz ile bir kez daha sizlerle buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Bu kutsal günlerin arifesinde siz dostlarımızın Kurban Bayramını en içten dileklerimizle kutlar, daha nice mutlu, huzurlu ve esenlik dolu bayramlar dileriz.

Kahveci Avukatlık Ailesi olarak zorlu ve yorucu bir adli yılı bitirirken, ne güzel bir gururdur ki geride başarılı ve faaliyet dolu bir yıl bırakıyoruz ve yine aynı heyecan ve umutla yeni bir adli yılı sevinçle karşılıyoruz.

Elbette bizlere güvenerek özgürlüklerinin ve varlıklarının savunuculuğunu teslim eden siz değerli dostlarımıza Kahveci Avukatlık Ailesi olarak ayrı ayrı teşekkür etmekteyiz.

Umuyoruz ki Kahve Molası dergisi “Bâki kalan bu kubbede bir hoş sadâ” etkisi bırakır sizlerde.

Mutlu bayramlar.

Av. Vehbi KAHVECİ

TAKLİTÇİLİKLE MÜCADELE DERNEKLEŞTİ

Sabah Gazetesi

05.08.2015

Türkiye'yi taklitçilik konusunda global arenada 3'üncü sıraya yerleştiren yurtdışı girişimlere karşı, tabanında avukat, savcı, hakim ve marka temsilcilerinin bulunduğu yeni bir dernek kuruldu.

Ekonomi - Finans

SABAH

Editör: Feride CEM - Tasarım: Nigar TEKİN

Taklitçilikle mücadele dernekleşti

TÜRKİYE'Yİ taklitçilik konusunda global arenada 3'üncü sıraya yerleştiren yurtdışı girişimlere karşı, tabanında avukat, savcı, hakim ve marka temsilcilerinin bulunduğu yeni bir dernek kuruldu. Fikri Sinai Haklar Enstitüsü Derneği ismiyle faaliyete geçen yapının amacı, yurtdışında büyük eleştirilere maruz kalan Türkiye'nin taklitçi bir ülke olduğu imajını ortadan kaldırmak için çalışmak. Bunun için belli periyodlarla raporlar yayımlayacak olan dernek, Türkiye'nin

ciddi şekilde taklitçilikle mücadele ettiğini, bu alanda yapılanlar konusunda hem ulusal hem uluslararası alanlarda ülkeyi temsil ederek anlatacak.

Derneğin başkanlığını yürüten Avukat Vehbi Kahveci, "Objektif, hukuki tabanda, yurtdışındakilerle aynı tabanda çalışılacak bir yapıdayız. Bundan sonra Türkiye'de kanun çalışmalarında, gümrük, polis, ve diğer kurumların eğitimlerinde aktif rol oynayacağız" diye konuştu.

Kaynak: <http://www.sabah.com.tr/ekonomi/2015/08/05/taklitcilikle-mucadele-derneklesti>

ŞİFRE ÇETELERİNE SİGORTALI ÖNLEM Sabah Gazetesi

11.07.2015

Sigorta şirketleri, POS makinelerine yerleştirilen çiple kredi kartını boşaltan çetelere karşı atağa kalktı. Şirketler şifre sigortası uygulaması geliştirdi

Son dönemde kredi kartı şifrelerini POS makinelerine yerleştirilen bir çip aracılığıyla kopyalayıp kartın içeriğini boşaltan çetelere karşı, sigorta şirketleri yeni bir ürün çıkardı. Hem kredi kartı hem de internet bankacılığı için gerekli tüm şifreleri sigortalayan şirketler, bunun için tüketicinin kapısını çalıyor. Sigortayla, kişisel şifrelerin teknolojik yöntemler ya da fiziksel tehdit ile çalınması/başkasının eline geçmesi sonucunda oluşan ekonomik kayıplar teminat altına alınıyor. Sigorta firmaları, ekonomik kaybı 5 bin ila 50 bin TL arasında karşılıyor. Son günlerde şifre çalma olaylarının iyice arttığını belirten bir sigorta temsilcisi, "Piyasada şifre çeteleri var. POS makinesinin içine bir çip yerleştiriliyor. Siz şifrenizi yazarken çoktan kopyalanıyor" dedi.

PAKET SATIŞ VAR

Avukatlar, tüketicileri kredi kartı kullanımıyla ilgili birçok alanda uyardı. Piyasada dolandırıcılara kredi kartı ve kimlik bilgilerini satan gruplar olduğunu açıklayan avu-

katlar, "Restoranlara gidildiğinde hesap ödenirken mutlaka POS makinesinin yanında durulmalı. Kredi kartını müşteriden alarak uzaklaşan ve o arada kartın ön ve arka yüzünün fotoğrafını çeken kişiler var" dedi. Bazı market kasalarında da aynı suç işleyen kasiyerler olduğu, bilgilerin toplu paket olarak dolandırıcılara satıldığı belirtildi.

Uzakdoğu'ya kart götürüyorlar

AVUKAT Vehbi Kahveci, son dönemde dolandırıcılığın iyice arttığını söyledi. Online ticaretle uğraşan birçok firmanın her ay yüzlerce dolandırıcılık olayıyla karşı karşıya kaldığını belirten Kahveci, "Dolandırıcılar kartın bilgilerini çalıp online alışveriş yapıyor. İşin ilginç yanı verdikleri siparişi de bir şekilde teslim alıyorlar. Diğer yandan çaldıkları bilgilerle yeni bir kredi kartı basıp özellikle Uzakdoğu'da alışveriş yapıyorlar. Çünkü Uzakdoğu'da pek çok yerde şifre istenmiyor" dedi.

Kahveci, tüketicileri kart bilgilerini saklama konusunda dikkatli davranmaları gerektiği yönünde uyardı.

UZAKDOĞU'YA KART GÖTÜRÜYORLAR

Avukat Vehbi Kahveci, son dönemde dolandırıcılığın iyice arttığını söyledi. Online ticaretle uğraşan birçok firmanın her ay yüzlerce dolandırıcılık olayıyla karşı karşıya kaldığını belirten Kahveci, "Dolandırıcılar kartın bilgilerini çalıp online alışveriş yapıyor. İşin ilginç yanı verdikleri siparişi de bir şekilde teslim alıyorlar.

Diğer yandan çaldıkları bilgilerle yeni bir kredi kartı basıp özellikle Uzakdoğu'da alışveriş yapıyorlar.

Çünkü Uzakdoğu'da pek çok yerde şifre istenmiyor" dedi. Kahveci, tüketicileri kart bilgilerini saklama konusunda dikkatli davranmaları gerektiği yönünde uyardı.

KENDİ KADERİNİ TAYİN HAKKINA YENİ AÇILIM

Zeynep Ülkü KAHVECİ

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Üçüncü Sınıf Öğrencisi

Bugün Rusya'nın Kırım topraklarında işgalci güç olarak bulunduğunu savunan tezin yanında, Kırım halkının özgür iradesi ile Rusya çatısı altına girdiğini savunan tez de taraftar bulmaktadır.

Bugün Kırım'ın bağımsızlığı pek çok devlet tarafından tanınmamaktadır. 27 Mart 2014 tarihinde Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu'nun verdiği karar¹ ile Kırım'ın sözde bağımsızlığının Ukrayna'nın ülkesel bütünlüğünü ihlal ettiği; zira 16 Mart 2014 tarihinde yapılan referandumun sonucunun geçerli sayılamayacağı 100 üye devlet tarafından kabul edilmiştir. Kırım'ın bağımsızlığını savunanlar ise kendi kaderini tayin hakkının kullanıldığını iddia etmektedir. Kendi kaderini tayin hakkının tek taraflı ayrılmaya yol açıp açamayacağı Doktrinde hala tartışmalıdır.

BM Şartının birinci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen halkların kendi kaderini tayin ilkesi,

1966 BM İkiz Sözleşmelerinin (İkiz Sözleşmeler)² ortak birinci maddesinde ilk kez bir hak olarak tanımlanmıştır. Bu hak; Uluslararası Adalat Divanı'nın (Divan) 1995 Doğu Timor Kararı'nda³ da belirtildiği üzere, erga omnes (herkese karşı ileri sürülebilen) niteliğini haizdir.

Başlangıçta kendi kaderini tayin hakkı, devletlerin bağımsızlığıyla eş anlamlı tutulmuş ve eski sömürge devletlerinin bağımsızlıklarını kazanması için kullanılmıştır. 1960 yılında BM Genel Kurulu'ndan geçen 1514 ve 1541 numaralı ka-

rarlar, dekolonizasyon (sömürge devletlerden çekilme) sürecine yol gösterici olmuştur.

İkiz Sözleşmelerin ortak birinci maddesine göre ise; "bu hak vasıtasıyla halklar kendi siyasal statülerini serbestçe tayin edebilir ve ekonomik, sosyal ve siyasal gelişmelerini serbestçe sürdürebilirler." Bu tanım, Doktrinde "iç kendi kaderini tayin hakkı"⁴ olarak adlandırılmıştır.

Dolayısıyla Doktrinde kendi kaderini tayin hakkı ikiye ayrılmıştır. Buna göre; bir halkın bağımsız devlet kurmasına imkân veren hak "dış kendi kaderini tayin hakkı"⁵, halkların parçası oldukları devlet içerisinde siyasi temsillerini ve ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimlerini garanti altına alan hak ise "iç kendi kaderini tayin hakkı"⁶ adını almıştır.

Doktrinde kendi kaderini tayin hakkı ikiye ayrılmıştır. Buna göre; bir halkın bağımsız devlet kurmasına imkân veren hak "dış kendi kaderini tayin hakkı", halkların parçası oldukları devlet içerisinde siyasi temsillerini ve ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimlerini garanti altına alan hak ise "iç kendi kaderini tayin • hakkı" adını almıştır.

Başlangıçta, uluslararası hukuk içtihadında dış kendi kaderini tayin hakkının yalnızca sömürge devletlerinin ve işgal altında bulunan halkların özgürleşmesinde⁷ kullanılabileceği kabul edilmiştir. Ancak 1998 Kanada Yüksek Mahkemesi Quebec Kararı'nda⁸ (Quebec) dış kendi kaderini tayin hakkı için üçüncü bir senaryo kabul edilmiş ve bu konuda büyük yankı uyandırmıştır. Bağımsızlık isteyen Quebec halkının haklarının incelendiği mahkeme kararında belirtildiği üzere "belirli bir grup insan siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimini sürdürmek adına yönetimde söz

Kırım Özerk Bölgesi, Moskova'ya bağlanmak için halkoylamasına gitti. Kayıtlı seçmenlerin yüzde 82'sinin oy kullandığı seçimde sandık çıkışı anketine göre halkın neredeyse tamamı tercihinin Moskova'ya bağlanma yönünde kullandığı, 16 Mart 2014.

sahibi olamaz ise dış kendi kaderini tayin hakkı doğar."⁹ Dolayısıyla, iç kendi kaderini tayin hakkını kullana-mayan halkın, devletten ayrılma hakkı söz konusu olur. Yerel mahkeme kararı, hukuken bağlayıcı değildir. Ancak söz konusu devletin tutumu, teamülün unsurlarından biri olan devlet pratiğine emsal teşkil etmektedir. Quebec Kararı'nda tanımlanan bu hak, yabancı Doktrine "remedial secession"¹⁰ tezi ile yerleşmiştir. Bu tezi destekleyici olarak BM Genel Kurulu'nun 1970 tarihli ve 2625 numaralı kararının" beşinci prensibinin son paragrafı gösterilir. "Yukarıdaki paragraflarda yer alan hiçbir hüküm, yukarıda tarif edilen eşit haklara ve kendi kaderini tayin etme ilkesine uygun şekilde hareket eden ve böylece ülkeye ait bütün halkı, ırk, inanç veya renk ayırımı yapmadan, temsil eden bir hükümete sahip olan egemen ve bağımsız Devletleri parçalayacak veya ülkesel bütünlüğüne veya siyasi birliğine tamamen veya kısmen zarar verecek olan herhangi bir harekete izin verecek veya teşvik edecek şekilde yorumlanmayacaktır." Maddenin karşıt anlamından anlaşılacağı üzere halkları eşit şekilde temsil etmeyen bir hükümete sahip olan devletlerin ülkesel bütünlüğü, bir halkın kendi kaderini tayin

hakkı karşısında korunmayacaktır. BM Genel Kurulu'nun bu Kararı Divan tarafından 1986 tarihli Nikaragua¹² Kararı'nda tamamiyle teamülü yansıtır nitelikte kabul edilmiştir. "Remedial secession" tezi aslında 1921 yılında, Milletler Cemiyeti Hukuk Komisyonu'nun Aaland Adaları¹³

hakkındaki Raporu'nda yer almıştır ancak hala Doktrinel bir tartışma olmaktan öteye geçememiştir. Bu hakkın tanındığı diğer metinler arasında Afrika insan ve Halk Hakları Komisyonu'nun remedial secession tezini tanıdığı iki kararı vardır.¹⁴ Güncel olarak, eski Yugoslavya devletlerinin bağımsızlıkları için kurulan Badinter Komisyonu da, yeni kurulan devletlerin kendi kaderini tayin haklarını kullandıklarını kabul etmiştir. 2008 yılında Kosova halkının bağımsızlığını ilan etmesi üzerine Divan'dan istenen 2010 tarihli Danışma Görüşü'nde¹⁵ de "remedial secession" tezi hakkında Divan sessiz kalmayı tercih etmiştir. Divan, önüne gelen "Kosova'nın tek taraflı bağımsızlık ilanı uluslararası hukuku ihlal eder mi?" sorusuna olumsuz cevap vermiştir ancak durumun hukuka uygun olduğuna dair herhangi bir açıklamada bulunmamıştır. Ancak Divan'ın Sırbistan'ın ülkesel bütünlüğü hakkındaki gerekçesi önemlidir. Kosova halkının bağımsızlık ilanının Sırbistan'ın ülkesel bütünlüğünü ihlal etmediği belirtilmiştir.¹⁶ Zira ülkesel bütünlük yalnız "devletler arası ilişkilerde" geçerli olan bir ilkedir.

Dolayısıyla, henüz bir devlet kimliği kazanmamış olan Kosova halkının bağımsızlık ilanı sırasında böyle bir prensibi ihlal ettiği öne sürülemez. Divan'ın bu yorumuna pek çok ülkeden¹⁷ itiraz gelmiş olsa da bu yaklaşım, dış kendi kaderini tayin hakkının uygulanma sahasını oldukça genişletici bir yorum olarak uluslararası hukuk içtihadında yerini almıştır. Bilindiği üzere Divan'ın danışma görüşlerinin herhangi bir bağlayıcılığı olmamasına rağmen özellikle bu görüş hakkında devletlerin sunduğu politikalar bir teamülün oluşumuna işaret eden devlet pratiği emsalleri teşkil ederler. Özellikle Finlandiya, Almanya, Hollanda olmak üzere 13 devlet remedial secession tezini tanıdıklarını resmi olarak belirtmişlerdir.

Yukarıda sıralanan metinlerin hepsi, Quebec Kararı başta olmak üzere, remedial secession hakkının, eğer öyle bir hak varsa, doğabilmesi için aşağıdaki koşulların varlığını aramaktadır:

1. Kendi kaderini tayin hakkının bir halk tarafından kullanılması gerekir. Hangi azınlık grubunun halk olarak nitelendirileceği ise belirsizdir. BM metinlerinin çoğunluğunda bir halkın, yaşadığı ülke ile arasında bir bağ olması aranmaktadır.
2. Söz konusu halkın iç kendi kaderini tayin hakkının, parçası olduğu devletin hükümeti tarafından ihlal edilmiş olması gerekir.
3. Bağımsızlık ilanına bütün uzlaşma yolları tüketildikten sonra, son çare olarak (ultima ratio) başvurulması gerekir.

Dış kendi kaderini tayin hakkı doğduktan sonra bu hakkın kullanım yolu ise 1975 Batı Sahara¹⁸ Kararı'nda Divan tarafından söz konusu halkın özgür iradesinin ifadesi ile sınırlandırılmıştır. Bu durumda bir referanduma gitmek gerekir.

Bu noktada Kırım'ın bağımsızlığının hukukiliği tartışılmaktadır. Zira bir referandumun tarafsız olabilmesi için halkın baskı altında olmadığından emin olmak gerekir. Kırım halkının "remedial secession" hakkının doğduğu kabul edilse bile süreçte Rusya'nın baskın tavrı, halkın özgür iradesi hakkında şüpheler uyandırmaktadır. Bu nedenle, bugün Rusya'nın Kırım topraklarında işgalci güç olarak bulunduğunu savunan tezin yanında, Kırım halkının özgür iradesi ile Rusya çatısı altına girdiğini savunan tez de taraftar bulmaktadır.

1. Bu karar için United Nations General Assembly Resolution 68/262 bkz. http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/68/262
2. 16 Aralık 1966 tarihli Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara ilişkin Uluslararası Sözleşme (2200 (XXI) numaralı BM Genel Kurulu kararı)) bkz. <https://treaties.un.org/doc/Publication/UNTS/Volume%20999/volume-999-I-14668-English.pdf> ve <http://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/terest/cescr.pdf>
3. Case Concerning East Timor (Portugal v. Australia), ICJ, 1995. bkz. <http://www.icj-cij.org/docket/files/84/6949.pdf>
4. Cassese, Self-determination, sf. 67, 101.
5. Dış kendi kaderini tayin hakkı da Divan'ın 1971 Namibya ve 1975 Batı Sahara görüşlerinde yer almıştır.
6. İç kendi kaderini tayin hakkı, 1975 AGİT Helsinki Nihai Senedi (8. prensip) ve 1993 Viyana Bildirisi ve Eylem Programı'nda (2. prensip) pekiştirilmiştir, bkz. <https://www.osce.org/mc/39501?download=true> ve <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/Vienna.aspx>
7. Legal Consequences of the Construction of a Wall in the Occupied Palestinian Territory, ICJ, 2004. bkz. <http://www.icj-cij.org/docket/files/131/1671.pdf>
8. Reference re Secession of Quebec, the Canadian Supreme Court, 1998. bkz. 9.138. paragraf.
10. Bu kavrama karşılık olarak, henüz Türk doktrininde bir terim yerleşmemiş olup çeşitli makalelerde "iyileştirici ayrılma", "onarıcı ayrılma" gibi terimlere başvurulmuştur.
11. Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations, 24 October 1970. bkz. <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR034S/90/IMG/NR034890.pdf?OpenElement>
12. Case Concerning Military and Paramilitary Activities in and against Nicaragua (Nicaragua v. United States of America, 27 June 1986 . bkz. <http://www.icj-cij.org/docket/files/70/6503.pdf>
13. LN Council Doc. B7 21/68/106, Report Presented to the Council of the League of Nations by the Commission of Rapporteurs, 1921.
14. Kevin Mganga Gunme v. Cameroon, The African Court on Human and Peoples' Rights, 2009. bkz. http://www.achpr.org/files/sessions/45th/comunications/266.03/achpr45_266_03_eng.pdf Ka-tangenese Peoples' Congress v. Zaire, The African Court on Human and Peoples' Rights, 1995. bkz. <http://www1.umn.edu/humanrts/africa/com-cases/75-92.html>
15. Advisory Opinion on Accordance with International Law of the Unilateral Declaration of Independence in Respect of Kosovo, ICJ, 2010. bkz. <http://www.icj-cij.org/docket/files/141/15987.pdf>
16. 80. paragraf.
17. Sırbistan, Arjantina, Rusya, İran
18. Advisory Opinion on Western Sahara Case, ICJ, 1975. bkz. <http://www.icj-cij.org/docket/files/61/6195.pdf>

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU

SAYIN BAŞKANLIĞI'NA

Konya Yolu No:70

06330 Beşevler / ANKARA

Tel: 0312 204 10 00

Faks: 0312 222 71 45

MUKTEZA TALEBİNDE

BULUNANLAR : .....

VEKİLİ

: Av. Vehbi KAHVECİ (Adresimiz antette arz edilmiştir.)

KONU

: Müvekkil şirketlerin marka haklarına tecavüz fiillerine ilişkin olarak yapılan şikâyet başvurularımız kapsamında arama taleplerimizin yoğun taklit üretim ve satışı yapılan bazı bölge Sulh Ceza Hâkimliklerince gerekçesiz olarak reddedilmesine ilişkin olarak, uygulamada tek düzen oluşabilmesi açısından mukteza taleplerimizin sunulmasıdır.

AÇIKLAMALAR :

1- Müvekkil şirketlere ait Türkiye’de ve uluslararası olarak tescilli markalar gerek Türkiye’de gerekse dünya çapında tanınmış markalardan olup; bilhassa bu özelliklerinden dolayı çeşitli kişi ve firmalarca müvekkil şirketlerin haklarını ihlal edecek şekilde bu markaların haksız olarak kullanılması ve bu yolla haksız kazanç elde edilmesi söz konusu olmaktadır.

2- Bu durum ise, orijinal olduğunu düşünerek bu taklit ve kalitesiz ürünlerden satın alan tüketicilerin, müvekkil şirketlerin markalarına olan güvenlerini azalttığı gibi, böylelikle yıllarca süren ve yüksek harcamalara konu markalaşma faaliyeti sonucu uluslararası markasını oluşturan müvekkil şirketlerin hukuken koruma altına alınmış bulunan haklarına büyük ve de geri dönülmez şekilde zarar vermektedir. Bu durum, aynı zamanda orijinal olduğunu düşünerek bu taklit ve kalitesiz ürünlerden satın alan tüketicilerin haklarını da ihlal etmektedir.

3- Gerek Türkiye’de ve uluslararası olarak tescilli müvekkil şirketler markalarının, gerekse tüketicilerin haklarını bu denli ihlal eden, marka haklarına tecavüz suretiyle haksız kazanç elde eden kişi ve firmalara yönelik olarak 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 5833 Sayılı Kanun ile değişik 61/A maddesinin (a) bendine, Türk Ticaret Kanunu’nun haksız rekabete ilişkin 54. vd. maddeleri ile ilgili diğer Kanun ve Yönetmeliklere muhalefet nedeniyle ilgililer hakkında şikâyet suretiyle kanuni yollara başvurulmakta ise de, müvekkil şirketlerin marka haklarına tecavüz fiillerine ilişkin olarak yapılan şikâyet başvurularımız kapsamında arama taleplerimiz bazı bölge Sulh Ceza Hâkimliklerince haksız ve hukuka aykırı olarak reddedilmekte, bu nedenle de herhangi bir delil elde edilemediğinden bahisle ilgililer hakkında herhangi bir hukuki işlem yapılmamaktadır.

Öyle ki, son dönemde uygulamada adliyelerde Sulh Ceza Hâkimliklerinin bazıları arama talepleri bakımından kural olarak red kararı veren, bazıları ise kural olarak kabul kararı veren Hâkimlikler olarak dahi lanse edilmeye başlamıştır. Bu durum dahi uygulama farklılıklarını açıkça ortaya koymakta olup, taklit ürün satışı yapan kişiler dahi arama talepleri bakımından olumlu karar veren Hâkimlikleri takip ederek, taklit ürün satışlarını buna göre düzenler olmuştur.

4- Belirtmek isteriz ki, müvekkil şirketlerin haklarını ihlal eden ürünlerin şüphelilerce ticari alana çıkarıldığını ve satıldığını gösteren, söz konusu işyerinden satın alınmış ürün ve buna ilişkin fiş/fatura, ürünlerin satışına ilişkin fotoğraflar, bahsi geçen ürünlerin orijinal olmadıklarına ilişkin bilirkişi raporları ve bir hukukçu olarak beyanının esas alınması gereken avukatların beyanları çok açık bir şekilde ortada iken ürünlerin satışa arz suretiyle ticari alana çıkarılarak satışının gerçekleştirildiği işyerleri ile ilgili arama kararları verilmemektedir.

Bu durum ise, millet iradesiyle vücut bulan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce çıkarılan kanunlarda suç vasfı tespit edilmiş taklit ürün satışının hiçbir engellemeye maruz kalmaksızın devamına sebebiyet verdiği gibi, adeta millet iradesinin hiçe sayılarak TBMM kanunlarının uygulanamaz kılınmasına da sebebiyet vermektedir.

Bu noktada hatırlatılmalıdır ki, yapılan birçok **resmi araştırmada taklit ürün satışı ile ilgili kişilerin çok yüksek oranda suç örgütleri, terör ve uyuşturucu gibi alanlarda da faaliyet gösterdiği, hatta bu suçlar bakımından da adli sicil kayıtlarının var olduğu** tespit edilmiştir. Bu durum **başlı başına suç olan taklit ürün satışının hukuki düzenlemelere rağmen engellenememesi sonucunu doğurduğu gibi, anılan nitelikteki suçların da dolaylı olarak engellenememesini, hatta öyle ki, bu alanlara yönelik ilgili kişilerce maddi desteğin sürdürülerek bu alanlarda devlet erkinin mücadele gücünü dahi zayıflatır** hal almıştır.

5- Örneğin, başta Bodrum (Muğla) bölgesi olmak üzere Türkiye genelinde bu şekilde hukuka aykırı bir uygulama gerçekleşmeye ve yerleşmeye devam etmektedir. Kaldı ki, Bodrum metropoller ile kıyaslandığında yüzölçümü olarak küçük bir yöredir. Bu bölgede gerçekleştirilen marka hakkı ihlalleri, gerek Türkiye'de gerekse uluslararası alanda tescilli markalara ait taklit ürünlerin ticari faaliyetleri, satışları, üretimleri küçük bir yöre olması itibarıyla ve taklit ürün satışının günün yirmi dört saati neredeyse sokaklarda alenileşmiş olması da gözetildiğinde, yörede yaşayan adaletin uygulayıcılarından savcı ve hâkimler tarafından da görülebilecek durumdadır.

Öyle ki, **Bodrum sadece ulusal düzlemde değil, uluslararası düzlemde de şirketler, sivil toplum kuruluşları, resmi makamlar, Avrupa Birliği ilgili organları nezdinde taklit ürün satışı, taklit ürün pazarı için adeta "ARINDIRILMIŞ BÖLGE - GÜVENLİ BÖLGE" olarak lanse edilir duruma gelmiştir.**

Nitekim Bodrum (Muğla) bölgesinde yapılan şikâyetler neredeyse 2 yıldır hiçbir suretle kanuni yaptırıma maruz kalmadığı gibi, buradaki taklit ürün satışı her geçen gün artarak devam etmektedir. Örneğin Bodrum bölgesinde yapılan şikâyetlerimiz doğrultusunda Bodrum Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürütmekte olduğu **2014/...., 2014/...., 2014/...., 2014/...., 2014/...., ve 2014/.... soruşturma numaralı dosyaları** ile ilgili olarak kovuşturmaya yer olmadığı kararları verilmiştir.

6- Benzer durum Bodrum (Muğla) örneğinin yanı sıra, Merter ve Zeytinburnu gibi taklit ürün üretiminin, depolanmasının ve dağıtımının yalnızca Türkiye sınırları içinde değil, dünya taklit pazarında en yoğun olduğu bölgeleri kapsayan Bakırköy (İstanbul) bölgesi için de geçerlidir.

Söz konusu adliye bölgesine yapılan şikâyet başvurularımız her seferinde hukuki olmayan ve içi doludurulamayan gerekçelerle reddedilmektedir. Öyle ki, 2015 yılında geçen 7 aylık süreçte nerdeyse hiçbir marka hakkı ihlaline ilişkin işlem yapılamamıştır. Ancak yukarıda da belirtildiği üzere yalnızca Türkiye’de değil, dünyada dahi taklit ürünle ilişkisi bu denli detaylı olarak bilinen ve 2015 yılı başına kadar binlerce taklit ürün operasyonunda ele geçirilen milyonlarca taklit ürünün varlığına rağmen izahtan uzak bir şekilde, bu bölgede taklit ürünle mücadele durmuş durumdadır.

7- Anılan durum Türkiye genelinde başta bu iki bölge olmak üzere çeşitli bölgelerde uygulama farklılıkları nedeniyle taklit ürünle mücadeleyi ve dolayısıyla yukarıda sayılan suçlarla devlet erkinin mücadelesini engellediği gibi ekonomik boyutu itibariyle, Türkiye’nin coğrafi ve ticari konumu da göz önünde bulundurulduğunda büyük bir katma değer kaybı yaşanmasına sebebiyet vermektedir.

Unutulmamalıdır ki, ülkelerin gelişmişlik düzeyini etkileyen önemli faktörlerden biri de, o ülkede marka hakları, fikri sınai haklar alanında gerçekleştirilen geliştirme, koruma çalışmalarıdır. İnsan emeği ve fikri üretimine dayalı tüm çalışmalar desteklenmeli ve korunmalıdır ki, sosyal, ekonomik ve kültürel alanda gelişme ve ilerleme sağlanabilsin.

8- Tüm bu açıklanan nedenlerden hareketle, tüm Türkiye genelinde geçerli olacak ve uygulamayı yönlendirecek bir görüş oluşturulması gerektiği kanaatindeyiz. Geline nokta, düzenleme itibariyle var olan kanun maddelerinin sağlıklı ve hukuka uygun bir şekilde tüm Türkiye’de tek düzen olarak uygulanabilirliği noktasında Sayın Başkanlığınıza mukteza talebinde bulunma zorunluluğumuz hâsıl olmuştur.

SONUÇ VE TALEP :

Yukarıda arz ve izah edilen sebeplere binaen, marka hakların tecavüz fiillerine yönelik şikâyetlere ilişkin Sulh Ceza Hâkimlikleri nezdinde arama kararı alınabilmesi, bu tecavüz fiillerinin yaptırıma bağlanabilmesi için tüm Türkiye genelinde uygulama için geçerli olacak ve uygulamayı yönlendirecek bir mukteza oluşturulmasını saygılarımızla arz ve talep ederiz. 29.07.2015

MUKTEZA TALEBİNDE BULUNANLAR

Vekili

Av. Vehbi KAHVECİ

Av. Esmâ Selen GÖRECİ

KEFALET HUKUKU

Kefalet hukuku fer'ilik ilkesi

Kefalet öyle bir sözleşmedir ki, onunla kefil borçlunun borcunu ifa etmemesi halinde, alacaklıya bundan şahsen sorumlu olmayı yüklemektedir. Kefilin borcu fer'i bir borçtur. Bu borcun doğması geçerli bir "asıl borcun" mevcut olması halinde hüküm doğuracaktır, kefalet borcunun olmaması ya da sona ermesi halinde, kefalet borcunda ortadan kalkacağını ifade etmektedir.

Kefalet öyle bir sözleşmedir ki, onunla kefil borçlunun borcunu ifa etmemesi halinde, alacaklıya bundan şahsen sorumlu olmayı yüklemektedir. Kefilin borcu fer'i bir borçtur. Bu borcun doğması geçerli bir "asıl borcun" mevcut olması halinde hüküm doğuracaktır, kefalet borcunun olmaması ya da sona ermesi halinde, kefalet borcunda ortadan kalkacağını ifade etmektedir.

Borçlar Kanunu madde 581;

"Kefalet sözleşmesi, kefilin alacaklıya karşı, borçlunun borcunu ifa etmemesinin sonuçlarından kişisel olarak sorumlu olmayı üstlendiği sözleşmedir."

Borçlar Kanunu 582. maddesinde kefalet sözleşmesinin amacına değinmiştir;

"Kefalet sözleşmesi, mevcut ve geçerli bir borç için yapılabilir. Ancak, gelecekte doğacak veya koşula bağlı bir borç için de, bu borç doğduğunda veya koşul gerçekleştiğinde hüküm ifade etmek üzere kefalet sözleşmesi kurulabilir."

Kefalet sözleşmesinin geçerli olabilmesi için esasa ve şekle ilişkin şartları bulunmaktadır. Esasa ilişkin geçerlilik şartları; geçerli bir asıl borcun bulunması, kefilin ehliyeti, eşin rızasıdır. Şekle ilişkin geçerlilik şartları ise; sözleşmenin yazılı olması, sorumlu olunacak miktarın gösterilmesi ve kefalet tarihinin bulunmasıdır. Kefalet sözleşmesinin en önemli unsurlarından biri fer'i bir borca yönelik olmasıdır. Bu tanım kapsamında da, kefil asıl borçludan fazla bir mükellefiyet yüklenemeyeceği gibi asıl borçludan daha ağır bir sorumluluk altına da giremez. Asıl borcun sona ermesi halinde kefalet sözleşmesinden kaynaklanan borcunda sona ermesi

fer'iliğin doğal bir sonucudur. Kefalet, asıl borca sıkı sıkıya bağlıdır. Onun mevcudiyeti ve geçerliliği halinde hüküm ifade eder ne sebeple olursa olsun asıl borcun sona ermesi ile kefalette sona erecektir.

Bir diğer şahsi teminat sözleşmesi işe garanti sözleşmesidir. Garanti sözleşmesinde, garanti veren, temin verdiği garanti alanın gelecekte gerçekleşebilecek şüpheli risklere uğraması halinde ve ya temin verdiği olgunun gerçekleşmemesi halinde ortaya çıkacak zarar tehlikesini bağımsız bir taahhüt ile üstlenir. Bu sözleşme kefalet sözleşmesinden fer'ilik bakımından ayrılmaktadır. Kefalet sözleşmesinden farklı olarak garanti sözleşmesi ile taahhüt altına giren kimse, asıl borç ilişkisi hukuken mevcut, geçerli ve dava edilebilir olmasa bile sorumlu olur. Asıl borcun herhangi bir nedenle hükümsüz olması halinde kefalet sözleşmesi de hüküm ifade etmez. Ancak Borçlar kanunun 582/2. fıkrasında;

"Yanılma veya ehliyetsizlik sebebiyle borçlunun sorumlu olmadığı bir borç için kişisel güvence veren kişi, yükümlülük altına girdiği sırada, sözleşmeyi sakatlayan eksikliği biliyorsa, kefaletle ilgili kanun hükümlerine göre sorumlu olur. Aynı kural, borçlu yönünden zamanaşımına uğramış bir borca kefil olan kişi hakkında da uygulanır." şeklinde bir hüküm bulunmaktadır.

Bu hüküm uyarınca, daha önceki borçlar kanuna göre borçlar kanunu tasarısında maddede belirtilen durumlar söz konusu olduğunda kefaletin geçerli olacağından bahsedilmemiş, sadece konu hakkında kefalet sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinin uygulanacağından bahsedilmiştir.

.Asıl borçlu yönünden hukuken geçersiz olan bir borç için verilen kefaletin geçerli olacağını öngören mevcut düzenleme, kefalet borcunun fer'i bir borç ilişkisi olması ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Garanti sözleşmesinde garanti veren asıl borç ilişkisinden bağımsız bir yükümlülük altına girdiği için eğer asıl borcu sona erdiren sebep garanti sözleşmesi ile teminat altına alınan riziko da ortadan kaldırıyorsa garanti veren sorumluluktan kurtulur. Ancak asıl borç ortadan kalktığı halde riziko devam ediyorsa garanti verenin sorumluluğu devam eder. Borçlunun edimini ifa etmesi halinde garanti sözleşmesi ile teminat altına alınan riziko ortadan kalktığı için garanti verenin sorumluluğu da sona erdiği halde asıl borç ilişkisinin asıl borçlunun ehliyetsizliği nedeniyle geçersiz olması halinde, garanti veren asıl borç ilişkisinden bağımsız yükümlülük altına girdiği için sorumlu olmaya devam edecektir. Kefilin borcu fer'i olduğu için kefil asıl borçludan fazla bir mükellefiyet yüklenemeyeceği gibi asıl borçludan daha ağır bir sorumluluk altına da giremez. Bu konudaki şahsi görüşüm;

Şahsi bir teminat sözleşmesinin kefalet sözleşmesi mi yoksa garanti sözleşmesi mi olduğunu belirleyen en önemli kıstas asli yükümlülük-fer'i yükümlülük kıstasıdır. BK. md 582/2'de anlatılan husus fer'ilik ilkesine ters düşmekte ve garanti sözleşmesi ile kefalet sözleşmesini birbirine yakınlaştırmaktadır. Anılan maddede yer alan kurumların var olması borcu ortadan kaldıran durumlardandır ve fer'ilik ilkesinin kefalet sözleşmesinin ana koşullarından biri olması dolayısı ile çelişki yaratmaktadır. Kefaletin hüküm doğurabilmesi için geçerli bir asıl borca ihtiyaç vardır ve asıl borcun herhangi bir şekilde hükümsüz olması durumunda, kefalet de fer'i niteliği gereği hükümsüz kalmaktadır. Bu madde de yer alan kurumlar kefalet hukuku kapsamında ki ilkeler, ve kefalet sözleşmesinin ana koşullarının gerekli şartlarına ters düşmektedir. Ancak, bütün hususlar göz önüne alındığında BK. madde 582/2 ' sayılan kurumlar MK md. 2' de ki; dürüstlük kuralı ilkesine ters düşmektedir . Bu madde uyarınca ; **"Herkes, haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorundadır. Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz."** şeklindeki kuralda dikkate alın-

malı bu husustaki değerlendirmeler somut olaya ilişkin olarak yapılmalıdır.

Esmâ Selen GÖRECİ
Avukat

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- 1-BORÇLAR HUKUKU, HAKAN PEKCANITEZ
- 2- BORÇLAR KANUNU TASARISINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER METNİ
- 3- KEFALET SÖZLEŞMESİ VE GARANTİ SÖZLEŞMESİ ARASINDAKİ FARKLILIKLAR, AV.YALÇIN VEZİROĞLU
- 4- BORÇLAR KANUNU ŞERHİ

Av. İsmail KIRLI

CEZA MUHAKEMESİ KAVRAMI OLARAK: HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI

1. Genel Olarak¹

Ceza muhakemesi neticesinde mahkumiyet yönünde kanaat oluştuğunda hakim (mahkeme), iki karar verebilmektedir. İlki, mahkumiyet kararı ve ikincisi hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararıdır². Hükmün açıklanmasının geri bırakılması, kurulan hükmün sanık hakkında bir hukuki sonuç doğurmamasını ifade eder³. Ayrıca şunu da belirtmek gerekir ki, hükmün açıklanmasının geri bırakıldığı hallerde dava derdesttir ve kişi, sanık sıfatını taşımaya devam eder. Ayrıca Yargıtay'a göre, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasının uygulanması yönünde kanaate ulaşırsa, isteme bağlı kalınmaksızın uygulanır.

2. Geri Bırakmanın Koşulları

a. Objektif Koşullar

CMK 231/5'te de belirtildiği üzere, atılı suçtan yapılan yargılama neticesinde hükmolunan ceza, iki yıl veya daha az süreli hapis veya adli para cezası ise mahkemenin hükmün açıklanmasının geri bırakması mümkündür. Ayrıca hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilmesi için sanığın daha önce kasıtlı bir suçtan mahkum olmamış bulunması gerekir (CMK 231/6). Yani taksirli bir suçtan mahkumiyet ve/veya başka bir kasıtlı suçtan dolayı takibat yapıyor olması hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına engel değildir. Yukarıdaki şartlara ek olarak sanığın, suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararı aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen gidermesi zorunludur (CMK 231/6). Son olarak hükmün açıklanmasının geri bırakılması için sanığın kabul etmesi gerekir. Sanığın kabul etmemesi halinde, hükmün açıklanmasının geri

bırakılmasına hükmedilemez (CMK 231/6).

b. Sübjektif Koşul

Mahkemede, sanığın sanığın kişilik özellikleri ile duruşmadaki tutum ve davranışları göz önünde bulundurularak yeniden suç işlemeyeceği hususunda kanaate varılması gerekir (CMK 231/6).

3. Koşulsuz (Uzlaşma Nedeniyle) Geri Bırakma

Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasını düzenleyen CMK 231/5'te, uzlaşmaya ilişkin hükümler saklıdır denilmektedir. Yani hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiğinde bu karar, uzlaşmayı etkilemeyecektir. Şunu belirtelim ki, uzlaşma nedeniyle hükmün açıklanmasının geri bırakılması halinde denetim süresi söz konusu değildir. Sadece zararın giderilmesi-ne yönelik süreç işler⁴.

4. Geri Bırakma (Denetim) Süresi

Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının verilmesi halinde sanık, beş yıl süreyle denetim süresine tabi tutulur (CMK 231/8). Ancak sanık çocuk ise, ÇKK m. 23 uyarınca denetim süresi üç yıl olarak uygulanır. Mahkumiyet hükmü kesinleşmeden kişinin denetime tabi tutulmasının yerinde olup olmadığına ilişkin bir kararında⁵ değerlendirme yapan Anayasa Mahkemesi, bu kurumun sadece sanığın menfaatini değil aynı zamanda kamu düzenini korumak üzere getirildiğinden amaca uygun olduğuna hükmetmiştir. Kanımızca bu karar eleştirilmeye muhtaçtır. Kamu düzeni argümanının neredeyse her kararda olur olmaz kullanılması, yüksek mahkemenin kronik hastalığı halini almıştır. Elbette ki kişinin denetime tabi tutulması aynı zamanda kamu düzenini ilgilendirir.

1. Alt başlıklar genel anlamda şu kaynaktan alınmıştır: Nur Centel/Hamide Zafer, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 9. Bası, İstanbul, Beta Yayıncılık, 2012.

2. Centel/Zafer, a.g.e., s. 701.

3. Cumhuriyet Şahin/Neslihan Göktürk. *Ceza Muhakemesi Hukuku –II-*, Ankara, 2012, s. 156.

4. Centel/Zafer, a.g.e., s. 706.

5. AYM, 12.3.2009-42/50, RG 25.6.2009 No. 27269.

Ancak bu, denetimin amaca uygun olduğunun gerekçesi olamaz. Biz, denetim kararının uygulanabilmesi için hükmün kesinleşmesi gerektiği kanaatindeyiz.

5. Geri Bırakmanın Sonuçları

Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı üzerine sanık, beş yıl süreyle denetim süresine tabi tutulur. Bu süre içinde bir yıldan fazla olmamak üzere mahkemenin belirleyeceği süreyle sanığa denetimli serbestlik tedbiri uygulanır. Kanun, mahkemenin belirleyebileceği tedbirleri gösterdikten sonra ‘karar verilebilir’ lafzını kullanmıştır. Yani mahkeme, belirli bir tedbiri seçme konusunda takdir yetkisine sahiptir. Hakim, aşağıdaki üç tedbirden birine karar verebilecektir (CMK 231/8):

- Bir meslek veya sanat sahibi olmaması halinde, meslek veya sanat sahibi olmasını sağlamak amacıyla bir eğitim programına devam etmesi

- Bir meslek veya sanat sahibi olması halinde, bir kamu kurumunda veya özel olarak aynı meslek veya sanatı icra eden bir başkasının gözetimi altında ücret karşılığında çalıştırılması

- Belli yerlere gitmekten yasaklanmasına, belli yerlere devam etmek hususunda yükümlü kılınmasına ya da takdir edilecek başka yükümlülüğü yerine getirmesi.

Denetim süresi içinde dava zamanaşımı duracaktır

Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlenmediği ve denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle uygun davranıldığı takdirde, açıklanması geri bırakılan hüküm ortadan kaldırılarak, davanın düşmesi kararı verilir (CMK 231/10).

6. Geri Bırakma Kararının Geri Alınması

Denetim süresi içinde kasten yeni bir suç işlemesi veya denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle aykırı davranması halinde, mahkeme hükmü açıklar. Ancak mahkeme, kendisine yüklenen yükümlülükleri yerine getiremeyen sanığın durumunu değerlendirerek; cezanın yarı-

sına kadar belirleyeceği bir kısmının infaz edilmemesine ya da koşullarının varlığı halinde hükümdaki hapis cezasının ertelenmesine veya seçenek yaptırımlara çevrilmesine karar vererek yeni bir mahkumiyet hükmü kurabilir (CMK 231/11).

Geri bırakma kararının geri alınması için kasıtlı bir suçun işlenmesi yeterli değildir; ‘kesinleşmiş’ mahkeme kararıyla tespit edilmesi gerekir⁶.

7. Kanun Yolu

Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı, itiraz edilebilen bir ara karar niteliğindedir. İtiraz mercii, geri bırakmanın koşullarının yerinde takdir edilip edilmediğini değerlendirecektir. Yoksa suçun niteliğine ve gerçekleşmiş olup olmadığına ilişkin değerlendirme yapamaz⁷.

KAYNAKÇA

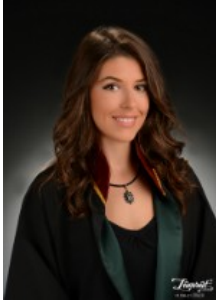
- 1) Nur Centel/Hamide Zafer, **Ceza Muhakemesi Hukuku**, 9. Bası, İstanbul, Beta Yayıncılık, 2012.
- 2) Cumhuriyet Şahin/Neslihan Göktürk. **Ceza Muhakemesi Hukuku –II-**, Ankara, 2012.
- 3) AYM, 12.3.2009-42/50, RG 25.6.2009 No. 27269.

KAHVECİ
AVUKATLIK BÜROSU

6.Centel/Zafer, a.g.e., s. 708.

7.Centel/Zafer, A.e.

Av. Elif Ayça YAPAR

TARİHİMİZDEKİ GARİP VAKALAR

Cellatlar ve İdam Cezaları

Reşad Ekrem Koçu, Osmanlı'nın popüler tarihi denilince akla gelen ilk isimdir. Geçtiğimiz 6 temmuz günü vefatının 40. Yılı olan bu değerli yazar sayesinde Türk insanı kendi tarihinin bilinmeyen, unutulmuş kahramanlarını tanıdı, gölgede kalan olayları öğrendi, keşfedilmeyi bekleyen tarihi mekanların varlığını öğrendi.

Ömrünü, bitiremeden bırakmak zorunda kaldığı İstanbul Ansiklopedisi adlı eserine adanmış olan yazarın, kendi dönemi hem öğretici hem de magazinsel bir dille anlattığı çokça eseri mevcuttur. Bunlardan biri, uzun uğraşlar sonucu Bursa'daki bir sahaftan elde ettiğim Tarihimizdeki Garip Vakalar adlı kısa eseridir.

Bu küçük boyutta basılmış olan kitaba, hayretlere düşürecek bir çok vakayı eğlenceli bir üslupla kaleme almış. Bunlardan biri de, uygulanma şekli itibarıyla her dönem merak konusu haline gelmiş olan cellatlar ve idam cezalarıdır. Türkiye'de idam cezaları 1984'ten beri fiilen, 2004'ten beri hukuken uygulanmıyor olsa da Osmanlı döneminde sıkça uygulanmış olduğu bilinen bir gerçektir.

Reşad Ekrem Koçu da Osmanlı dönemindeki idam cezaları ve bu cezaları uygulayan cellatlar hakkındaki bilinmeyen gerçeklere bu kısa kitabında yer vermiş. Osmanlı devletinin, bir cellatbaşı idaresinde resmi bir cellat teşkilatı bulunurdu. Cellatbaşı ile cellatlar bostancıbaşı ağasının emrinde olurlardı. İdam edilecek şahsın mühim bir kişi olması durumunda idamda bostancıbaşı da hazır bulunurdu. Siyasi mahkumlar, yağlı kement ile boğdurulurdu. Duruma göre kafaları gövdelerinden ayrılır ve kentin önemli umumi alanlarına ibret olması amacıyla konulurdu. Katiller ise işkence ile öldürülürdü. Asker kesiminden idam cezasına mahkum olanların ise başları kesildikten sonra taşa bağlanarak denize atılırdı.

İdam olunacak kimseler, ferman çıkana kadar bostancıbaşı hapsine verilir. Genellikle bu hapis cezası idamla sonlansa da tarihte bunun birkaç

istisnası mevcuttur. Çıkacak olan fermanın, dönemin sultanının keyfiyetine bağlı olması bu istisnaları yaratmaktaydı.

İşkence ile idamın çengel, çarmıh ve kazık şeklinde üç türü bulunurdu ve bunlar genellikle korsanlara, casuslara veya eşkıyalara uygulanırdı. Üst mertebede bir devlet adamı idam edileceği vakit, bostancıbaşı bu kişinin huzuruna çıkarak eteğini öper ve telafi edici sözlerle fermanı sunar.

Bir de cellatsız idam cezası olan ve islam hukukuna göre recim diye adlandırılan özel bir idam şekli vardır ve bu yalnızca gayrimüslim bir kimseyle münasebete girmiş olan müslüman kadınlara uygulanan bir ceza türüdür. Reşad Ekrem Koçu'ya göre, imparatorluk tarihi boyunca kayda geçmiş olan yalnız bir recim cezası vardı.

Cellada verilmiş olan bir mahkumun üzerinden çıkan tüm eşyalar cellada ait olurdu ve her sene yapılan cellat mezadında bu eşyalar satılarak kazanılan para cellatlar arasında bölüşülürdü. Bugün bile, ölü bir kimsenin eşyasını kullanmak çoğu kişinin tercih etmeyeceği ve kimilerine göre uğursuzluk getiren bir şeydir. O dönemde de cellat mezadında satılan değerli ve değersiz her türlü mal çok rağbet görülmediği için oldukça ucuza satılırdı.

Maaşlı olarak bir devlet teşkilatında, devlet memuru gibi çalışan bu cellatlar için Eyüp'te tüm taşların yazısız olduğu özel bir cellat mezarlığı bulunur. Görev bilinciyle bir çok başı gövdesinden eden ve topluluk tarafından dışlanmış olan bu şahıslar, 600 yıllık koca imparatorluğa her dönem hizmet sunmuştur ve geriye yalnızca isimsiz mezar taşları ve uğursuz batıl inançlarla dolu hikayeler bırakmışlardır.

KAYNAKÇA

Reşad Ekrem Koçu, (1971 Kasım), Tarihimizde Garip Vakalar, Varlık Yayınevi, Ankara
Gazanfer İbar, (2014 Haziran-Temmuz), Tarihi Sevdiren Adam: Reşad Ekrem Koçu, Atlas Tarih

Hüseyin ERDEM
Yeminli Mali Müşavir
“Çalışma Ortağımız”

E-MALİYE UYGULAMALARI HIZ KESMEDEN DEVAM EDİYOR

Bilişim teknolojilerinde yaşanan hızlı değişim dönüşüm, özel sektörde olduğu kadar kamu sektöründe de, bu rüzgara ayak uydurma anlamında, birtakım değişiklik ve düzenlemeler yapılmasını kaçınılmaz hale getirmiştir.

Kamunun, Maliye Bakanlığı özelinde bu düzenlemeleri yapmaktaki amacının, bir yandan vergi mükellefleri yönünden kamusal faydanın maksimize edilmesi, diğer yandan da vergi gelirlerini gerek tahakkuk, gerekse tahsilat yönünden çok daha etkin, hızlı ve düşük maliyetle kavramak ve toplamak olduğu söylenebilir.

Türkiye’de e-devlet uygulamalarının en yoğun olarak yapıldığı Maliye Bakanlığı bugün için E-Beyanname, E-Fatura, E-Belge, E-Defter, E-Denetim, E-Haciz konularında yoğunlaşmış iken, son olarak 27.08.2015 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan ve zorunlu başlangıç tarihi 01.01.2016 olan e-tebliğ düzenlemesi ile e-maliye uygulamalarında yeni bir dönemi başlatmış olmaktadır.

Bu yazıda Maliye Bakanlığının denetim ve gözetiminde yapılan söz konusu uygulamaların her biri hakkında özet bilgiler verilerek, işletme sahiplerinin aydınlatılması hedeflenmiştir.

1. E-Beyanname Uygulaması

E-beyanname uygulamasıyla hedeflenen, vergi mükelleflerinin vergilemeye esas alınan temel verilerinin ve bunlardan hareketle tarh edilecek (hesaplanacak) vergilerinin “beyanname” adı verilen bir belgeyle, bağlı olunan vergi dairelerine elektronik ortamda verilmesi ve bu verginin tahakkukunu müteakip, Kanun’un belirttiği sürelerde yine elektronik ortamların kullanılması suretiyle ödenmesidir.

E-beyanname uygulamasına 1 Ekim 2004 tarihinde başlanmış ve hali hazırda mükellefler gelir, kurumlar, geçici vergi, KDV, muhtasar, damga vergisi v.s gibi istisnasız bütün beyannameler ile bunlara bağlı olarak verilmesi gereken mali tablo ve bildirimleri ile düzeltme beyan ve bildirimlerini elektronik ortamda ver-

mekte, bu uygulama sayesinde mükellefler ve vergi daireleri büyük bir zaman ve işgücü tasarrufu sağlamakta, sonucunda da vergi idaresi, vergi beyan, tahakkuk ve tahsilatında klasik yöntemle göre büyük faydalar sağlamaktadır.

E- beyanname uygulaması zorunlu olup, beyanların diğer yollarla verilmesi mümkün olmamakta ve bu zorunluluğa riayet etmeyenlere V.U.K mükerrer 355. maddesi gereğince özel usulsüzlük cezası kesilmektedir.

2. E-Belge Uygulaması

Elektronik belge dendiğinde, elektronik ortamda sayısal olarak kodlanmış şekilde bulunan elektronik veriler akla gelmektedir. Bunlardan bir kısmı, internet üzerinden yapılan hukuki işlemler, e-mail yoluyla gönderilen irade beyanları ile muhtelif belleklere kaydedilmiş irade beyanı içerikli elektronik verilerdir. Vergi dairesi işlemleri için öngörülen e-belge ise, tüm mal ve hizmet alımları ile giderler ve bu mahiyetteki satışların elektronik ortamda belgelenmesidir ki, bu çoğu zaman e-fatura şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Elektronik belge ve elektronik kayıt gibi terimler elektronik ortamda oluşturulan bir bilgiyi ifade için kullanılmaktadır. Kağıt belgelerin aksine elektronik belgelerde en önemli sorun belgenin içeriğinin sonradan değiştirilip değiştirilmediğinin tesbitinin güçlüğüdür. İşte elektronik imzaya ihtiyaç duyulmasının en önemli sebebi de budur, bu imza sayesinde işlemin tarafları hukuki işlemlerde güvenlik, kimlik tesbiti ve inkar edilmeme gibi güvenceleri bir ölçüde sağlayabilmektedirler. Halen gerek özel sektörde, gerekse e-devleti oluşturan kurumların her birinde belgeye dayalı işlemlerin daha düzenli, daha süratli, ekonomik ve etkili bir biçimde sürdürülmesini sağlamak üzere

e-belge uygulaması yaygın bir biçimde kullanılmaya devam etmektedir.

Yine birçok kamu ve özel sektör işletmesi, e-belge kullanım, üretim ve yönetimini sistematik hale getirmek üzere belge ve bilgi alışverişinin elektronik ortama aktarılmasını ve internet üzerinden bu bilgilerin anlık olarak yönetilmesini amaçlayan Elektronik Belge Yönetim Sistemlerini kullanmaya başlamıştır.

3. E-Defter, E-Fatura ve E-Kayıt Uygulaması

İlk defa 11.07.2006 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 361 Seri No’lu V.U.K Genel Tebliği ile kağıt ortamında tutulan, düzenlenen, muhafaza ve ibraz edilen defter ve belgeler yerine aynı bilgileri içeren elektronik defter ve belgelerin oluşturulması, kaydı, iletimi, muhafaza ve ibrazına ilişkin esaslar belirlenmiş ve o tarihte mükelleflerin tercihi ne bırakılan e-belge ve e-defter uygulaması zaman içinde belli kriterlere sahip mükellefler bakımından kademeli olarak zorunlu hale getirilmiştir. Bu konuda son olarak çıkarılan 454 Sıra Numaralı V.U.K Genel Tebliğiyle 2014 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı 10 milyon TL ve üzeri olan mükelleflerin 01.01.2016 tarihinden itibaren elektronik fatura ve elektronik defter uygulamasına geçmeleri zorunlu hale gelmiştir. Bu durumdaki mükelleflerin e-defter uygulamasına geçişteki süreci sağlıklı olarak yaşayabilmek ve oluşturabilmek bakımından belirtilen tarihi beklemeden, şimdiden harekete geçmelerinde fayda olduğunu düşünmekteyiz.

E-fatura uygulaması, Gelir İdaresi Başkanlığı’nın belirlediği standartlara uygun mesajların (faturaların) taraflar arasında güvenli bir şekilde aktarılması imkanı sunan uygulamanın genel adıdır. Faturalama ile ilgili olarak alıcı ve satıcı konumundaki firmalar arasında yaşanan süreçlerin elektronik ortamda, elektronik yöntemlerle gerçekleştirilmesidir.

E-fatura kullanımı, fatura bilgisi akışının otomasyona alınması sonucunu doğurur ve artık kağıt fatura gönderilmesi ve alınması işlemi ortadan kalkar.

E-defter ise, önceki uygulamada tasdikli kağıtlar üzerine kaydedilen V.U.K hükümlerine göre tutulması zorunlu defterlerin, şekil hükümlerinden bağımsız olarak yine aynı Kanuna göre düzenlenmesi şart olan belgelerde yer alan bilgileri içerir.

E-defter, bilgisayarlı muhasebe programlarını kullanmak suretiyle e-belgelerin tamamının ayrıntılı bir şekilde kaydının yapıldığı elektronik ortamdır.

E-fatura kullanıcılarına aynı zamanda elektro-

nik arşiv uygulaması, 433 Sıra no’lu V.U.K Genel Tebliği ile getirilmiş ve e-fatura kullananlar bu uygulama ile e-faturaya kayıtlı olmayanlara da elektronik ortamda fatura üretme ve bu faturaları çıktı alarak ya da elektronik olarak gönderebilecek şekilde kurgulanmıştır.

Elektronik arşiv uygulaması ile birlikte;

e-Fatura’ya kayıtlı olanlara e-fatura düzenlenecek, e-fatura’nın kağıt çıktısı imza ve kaşe ile irsaliye olarak kullanılabilecektir.

e-Fatura’ya kayıtlı olmayan vergi mükelleflerine e-arşiv fatura elektronik olarak üretilecek, mükellefe kağıt çıktısı kaşe imza ile verilecektir. Fatura’nın malın teslimi anında düzenlenmesi halinde e-arşiv fatura çıktısı irsaliye’li fatura hükmünde olacaktır.

Vergi mükellefi olmayanlara da e-arşiv fatura düzenlenebilecek, alıcının talebine göre elektronik ortamda veya kağıt olarak iletilebilecektir.

E-fatura, e-belge, e-arşiv ve e-defter sisteminde, bilgilerin bozulmaması, silinememesi ve okunamaz hale getirilememesi için birtakım önlemlerin alınması gerekir.

E-kayıt da e-maliye uygulamalarında e-fatura ve e-defter sisteminin tamamlayıcı ve ayrılmaz bir parçası olarak, elektronik ortamlarda tutulan ve elektronik defter, bilgi ve belgeleri oluşturan, elektronik yöntemlerle erişim sağlanan ve işlenen, en küçük bilgi ögesi olarak uygulamalarda yerini almıştır.

4. E-Denetim Uygulaması

Maliye Bakanlığı, e-uygulamaların bir nevi alt yapı ya da veri tabanı oluşturduğu e-denetim konusunda ciddi adımlar atmakta, hayata geçirdiği e-uygulamaların yanı sıra, Denetim Bilgi Sistemi (VEDOS) ve Veri Ambarı Projesi (VERİA) gibi denetim standartlarını yükselten diğer uygulamalarına rağmen bugün için tam anlamıyla bir e-denetim sistemi kuramasa bile, uzak olmayan bir gelecekte tüm vergi mükelleflerini e-denetim kapsamı içine almakta kararlı gözükmektedir. Bakanlığın vergi ile ilgili bütün denetimlerini organize eden ve yöneten birimi Vergi Denetim Kurulu (VDK), kendi bünyesindeki Risk Analiz Merkezince geliştirilen yeni programlar sayesinde riskli mükelleflerin tespiti ile Türkiye’nin risk haritasının çıkarılacağını ilan etmiştir. Bu kapsamda geliştirilen yeni yazılımlar ile her mükellefin, her

sektörün ve her ilin risk puanlamasının yapılacağı ve denetimlerin bir risk puanına göre yoğunlaştırılacağı bizzat Maliye Bakanı tarafından ifade edilmiştir.

Maliye Bakanı 12.07.2015 tarihinde yaptığı açıklama ile, farklı kaynaklardan elde edilen nitelikli, işlenebilir ve güvenilir verilerin uygun analiz araçları ve uzman personel aracılığı ile objektif ve bilimsel verilere göre analize tabi tutulduğunun altını çizerek, bu amaçla kullanılan veriler arasında; her türlü dış kaynaktan elde edilen bilgiler, Gelir İdaresi Başkanlığı, SGK, Tapu, Gümrük İdareleri, Banka ve Finans kuruluşları gibi kamu ve özel sektör kuruluşlarından alınan veriler ile çeşitli istatistiki bilgiler bulunduğunu bildirmiştir.

Maliye Bakanı aynı açıklamasında risk puanı belirlemeleri sonucunda vergisel açıdan en riskli illerin; Hakkari, Kocaeli, Siirt, Diyarbakır ve İstanbul, riski en düşük illerin ise Ardahan, Bayburt, Muğla, Aydın ve Edirne olduğunu kamuoyuna açıklamıştır.

5. E-Haciz Uygulaması

E-haciz olarak bilinen elektronik haciz uygulaması 6183 sayılı Kanun'un 62. maddesine eklenen hüküm gereğince ve yine aynı yasanın 79. maddesi doğrultusunda 08.04.2006 tarihinden itibaren vergi dairesince, borçlu mükelleflerin banka hesaplarındaki varlıklarına, alacakları ölçüsünde el koymak üzere uyguladığı bir haciz yöntemidir.

Halen Sosyal Güvenlik Kurumu'nun prim alacakları için de yapmaya başladığı e-haciz uygulaması, kamu alacaklarının süratle tahsili, ilgili idarelerin takip masrafları ile iş yüklerinin azaltılması, bir yandan da zaman tasarrufu ve etkin tahsilat amacıyla elektronik ortama taşınmıştır. Bu uygulamayla birlikte Gelir İdaresi Başkanlığı, elektronik ortamda vergi borçlusunun bankalarda mevcut likit varlıklarına el koyarak, kolay, hızlı ve etkin tahsilat yapma konusunda çok önemli mesafeler almıştır.

E-haciz uygulanabilmesi için vergi dairelerinin borçlu mükelleflere "ödeme emri" göndermesi ve bunun tebliğinin ardından 6183 sayılı Kanun'un öngördüğü prosedür doğrultusunda işlem yapması gerekir. Ödeme emri tebliğ edilmeden ve devamındaki diğer yasal prosedür gerçekleştirilmeden yapılan e-hacizler geçersizdir.

Burada dikkat edilmesi gereken diğer önemli bir konu da, e-haczin 1 Sıra No'lu Tahsi-

lat Genel Tebliği doğrultusunda maaş, ücret, kira ve istihkak alacakları gibi süreklilik arz eden unsurlar dışında, geleceğe matuf olarak yapılamayacağı hususudur.

6. E-Tebliğ Uygulaması

E-Tebliğat, 27 Ağustos 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 456 sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile kendine uygulama alanı bulmuştur. Tebliğin amacının, vergi dairelerince düzenlenen ve muhataplarına anılan kanun hükümlerine göre tebliği gereken elektronik evrakın, Gelir İdaresi Başkanlığınca elektronik ortamda yapılmasını sağlamak olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu tebliğde kendisine elektronik ortamda tebliğ yapılması zorunlu olanlar;

- Kurumlar vergisi mükellefleri
- Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefi olanlar (Basit Usul Hariç)
- İsteğe bağlı elektronik tebligat talep edenler şeklinde belirlenmiştir.

Sayılan bu kişiler elektronik tebligat adresi almak ve elektronik tebligat sistemini kullanmak zorundadır. Bu konu ile ilgili başvurunun, zorunluluğa tabi mükelleflerce 01.01.2016 tarihine kadar bağlı bulunan vergi dairelerine yapılması gerekmektedir.

Gerekli prosedürlerin tamamlanmasından sonra V.U.K hükümlerine göre tebliği gereken evrak vergi dairesi adına başkanlık tarafından, tebliğ yapılacak muhatapın elektronik tebligat adresine iletilecek ve bu evrak aynı Kanun'un 107/A maddesi gereğince muhatapın elektronik adresine ulaştırıldığı tarihi izleyen 5. günün sonunda tebliğ edilmiş sayılacaktır. Yasal süreler de buna göre işleyecektir.

Elektronik Tebligat sistemine dahil olma zorunluluğuna uymayan mükelleflere V.U.K hükümleri kapsamında ceza kesileceği de yine anılan Genel Tebliğ ile ilan edilmiştir.

Netice olarak yazımızda Maliye Bakanlığı'nın e-uygulamaları özet olarak gözden geçirilmiş, bizce önemli sayılan kısımları paylaşılmaya çalışılmıştır. Bu uygulamaların kapsamına giren ya da bu hususta daha detaylı bilgiye ulaşmak isteyenlerin, düzenlemelerle ilgili mevzuat dahil diğer yazılı kaynaklara ya da konuyla ilgili meslek mensuplarına başvurmaları gerekmektedir.

KAYNAKÇA :

- * Öz Ersan ve Bozdoğan Doğan, Türk Vergi Sisteminde E-Maliye Uygulamaları Suleyman Demirel Üniversitesi İ.İ.B.F Dergisi, 2012, Sayı 2, S.67-92
- * http://www.pki.iam.metu.edu.tr/yazi-makale/mineE_01.pdf / Elektronik İmza Kanunu Bakımından E-belge ve E-imza
- * <http://www.bloomberght.com/haberler/haber/1812460-maliye-kayitdisi-ile-mucadele-sistemini-degistiriyor>
- * 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ve İlgili Genel Tebliğler
- * 6183 Sayılı A.A.T.U.H Kanun ve İlgili Genel Tebliğler

EĞLENCELİ VE DÜŞÜNDÜREN DUVAR YAZILARI

Erzurumlu Dedeye Sormuşlar;
- 'Dede Küresel Isınma
Hakkında Ne Düşünüyorsun?'
Dede ;
- 'Vallah Gardeş Sobanın Yerini
Heç Bişe Tutmir'

Gök güzel şeyler yaşamak
 mümkündür,
 ama günlerden pazarlesiydi.

+ Dede..?
 - Efendim..?
 +Sen Evlenirken Nenemden Elektrik Aldınmı ?
 -Yok Bizim Zamanımızda Elektrik Yoktu..
 +Nasıl.?
 -Gaz Lambası Vardı Gaza Geldim
 Evlendimm :)))

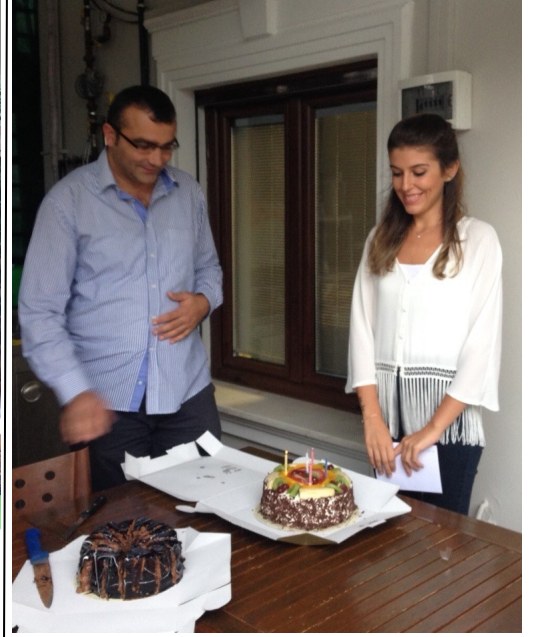

DOĞUM GÜNLERİ VE VEDALAR

Yönetici Asistanı Yasemin Altay için düzenlenen veda programı

Özgür Demir ve Elif Ayça Yapar Doğum Günü

Çevre Mühendisi Özgür Demir ve Av. Elif Ayça Yapar için düzenlenen doğum günü kutlamasından bir kare

Av. Ayşegül Arpacı için düzenlenen doğum günü kutlaması

İnsan Kaynakları Direktörü Arzu Aktaş için düzenlenen doğum günü kutlaması

markanıza
doğru yönü çizmek için...

Levent Mh. Menekşeli Sk. No: 4
İç Levent - Beşiktaş / İSTANBUL

0(212) 280 82 63 - 0(212) 324 22 29 (f)
bilgi@vektormarkaofisi.com
www.vektormarkaofisi.com